

10 Νοεμβρίου 2019

Η ιστορία ενός σπουδαίου ζεϊμπέκικου [του ζεϊμπέκικου της Ευδοκίας]

/ [Επιστήμες, Τέχνες & Πολιτισμός](#) / [Πολυμέσα - Multimedia](#)

Στις 22 Οκτωβρίου 1937, γεννιέται ένας από τους σπουδαιότερους Έλληνες

συνθέτες, ο Μάνος Λοΐζος.

Κομμάτι της σύγχρονης ελληνικής ιστορίας, ο στρατευμένα πολιτικοποιημένος Μάνος Λοΐζος είναι ένας από τους σπουδαιότερους και σημαντικότερους συνθέτες σε Ελλάδα και Κύπρο, με τα έργα του να αποτελούν έναν εθνικό θησαυρό.

Ανήμερα της ημέρας της γέννησής του, μαθαίνουμε την ιστορία ενός από τα σημαντικότερα τραγούδια που συνέθεσε ποτέ, το Ζειμπέκικο της Ευδοκίας.

Αρχές καλοκαιριού του 1971, ο Μάνος Λοΐζος καλείται από τον Αλέξη Δαμιανό να γράψει μουσική για την ταινία «Ευδοκία» που γύριζε ο τελευταίος. Δεν ήταν η πρώτη φορά που ο συνθέτης θα «έντυνε» με τις νότες του ένα φιλμ, καθώς το είχε κάνει στο παρελθόν και μάλιστα με μεγάλη επιτυχία («Μπετόβεν και μπουζούκι», «Η νεράιδα και το παλικάρι» κ.α.).

Ωστόσο, τούτη τη φορά η δουλειά του δεν είχε να κάνει με μια ταινία του «εμπορικού» σινεμά, καθώς ο Δαμιανός επρόκειτο να στείλει την «Ευδοκία» στο Φεστιβάλ Κινηματογράφου της Θεσσαλονίκης. Άρχισε λοιπόν να ετοιμάζει τα μουσικά «μοτίβα» του φιλμ και κάποια στιγμή, του ζητήθηκε να φτιάξει ένα ζειμπέκικο για μια σκηνή κατά την οποία ο «φαντάρος» -βασικός ήρωας της ταινίας- θα το χόρευε σε μια ταβέρνα.

Ο Λοΐζος σκέφτηκε να καλέσει τον παλιό ρεμπέτη Γιώργο Μουφλουζέλη, γνωστό εκτός από τα τραγούδια του και για τον θρυλικό τζουρά του καθώς ο συνθέτης είχε σκεφτεί ευθύς εξ αρχής ότι αυτό το όργανο θα ταίριαζε για το κομμάτι που ήθελε να φτιάξει. Έτσι λοιπόν, μια μέρα στο σπίτι του Μάνου βρέθηκαν ο Δαμιανός

και ο Μουφλουζέλης με το γιο του και σιγά-σιγά πάνω στον τζουρά γράφτηκε η μελωδία του ζεϊμπέκικου.

Όταν ήλθε η ώρα της ηχογράφησης -αρχικά για την ταινία αλλά η ίδια εκτέλεση περιλήφθηκε και στο soundtrack που κυκλοφόρησε αργότερα-, ο Λοΐζος πήρε από τον Λευτέρη Παπαδόπουλο το τζουρά του Μουφλουζέλη (άγνωστο το πώς βρέθηκε στα χέρια του στιχουργού...) και φώναξε τον Θανάση Πολυκανδριώτη ζητώντας του να παίξει μ' αυτόν το κομμάτι.

Ωστόσο, ο τζουράς ήταν σε κακή κατάσταση από την πολυκαιριά και δεν είχε καν «κλειδιά», αλλά ...παλιές δεκάρες! Ήταν αδύνατο να κουρντιστεί και αρχικά ο Πολυκανδριώτης αρνήθηκε να παίξει. Ωστόσο, ο Λοΐζος ήθελε οπωσδήποτε ν' ακούγεται αυτό το όργανο στην ηχογράφηση και τελικώς κατάφερε να πείσει τον σολίστα του μπουζουκιού, μαθαίνοντάς του το ρυθμό με μια κιθάρα και τη μελωδία με το... στόμα!

Η περιβόητη σκηνή από την ταινία

Βεβαίως, η ηχογράφηση ήταν σκέτη ταλαιπωρία καθώς ο τζουράς με το πρώτο παίξιμο συνεχώς ξεκουρδιζόταν, αλλά και πάλι βρέθηκε λύση: Με τη βοήθεια του τετρακάναλου που υπήρχε στο στούντιο, το ζεϊμπέκικο ηχογραφήθηκε κυριολεκτικά κομμάτι-κομμάτι (όσο δηλαδή παρέμενε κουρδισμένος ο τζουράς στο κάθε μέρος του ορχηστρικού μοτίβου) και μετά έγινε η «συρραφή» για να ολοκληρωθεί!

Το φιλμ κέρδισε μόνο ένα βραβείο στο Φεστιβάλ Θεσσαλονίκης (Α' γυναικείου ρόλου στην αείμνηστη Μαρία Βασιλείου για την ερμηνεία της ως «Ευδοκία»), εισπρακτικά δεν πήγε καθόλου καλά και την ίδια τύχη είχε και το soundtrack που κυκλοφόρησε τον Δεκέμβριο του 1971.

Όμως όσο περνούσαν τα χρόνια, τόσο περισσότερο το «Ζεϊμπέκικο» άρχισε να «αυτονομείται» από την ταινία και να παίρνει τη θέση του στα πάλκα και στα ΜΜΕ. Άλλωστε, ο Λοΐζος το συμπεριέλαβε με νέα ενορχήστρωση τον Δεκέμβριο του 1972 στο δίσκο «Να 'χαμε τι να 'χαμε» και τότε έγινε περισσότερο γνωστό.

Πλέον, σήμερα θεωρείται ένα από τα πιο γνωστά, πολυακουσμένα κι αγαπημένα ορχηστρικά θέματα στην ιστορία της ελληνικής μουσικής. Παίζεται, ακούγεται και χορεύεται παντού, απ' όλες τις ηλικίες και χωρίς καμία αμφιβολία, έχει περάσει πια στο χώρο του θρύλου...

Θα ήταν παράλειψη αν δεν αναφερόμασταν και σε μια μαρτυρία του Λευτέρη Παπαδόπουλου που δημοσιεύτηκε για πρώτη φορά πριν πολλά χρόνια σ' ένα

περιοδικό: Κάποια στιγμή, ο Λοΐζος του ζήτησε να γράψει στίχους πάνω στο «Ζεϊμπέκικο της Ευδοκίας» αλλά εκείνος ακούγοντάς το αρνήθηκε, λέγοντάς του χαρακτηριστικά ότι «αυτό το πράγμα δεν παίρνει λόγια»...

Ωστόσο, έπειτα από λίγο καιρό κάθισε κι έγραψε στίχους έχοντας στο νου του τη μελωδία του κομματιού αλλά δεν τους έδωσε ποτέ στον συνθέτη, γιατί φοβήθηκε ότι θα του άρεσαν, θα τους χρησιμοποιούσε και θα το χαλούσε. Ίσως να είχε δίκιο, τι λέτε;

Πηγή: city.sigmalive.com